

Meliana no és una anècdota

El 17 de novembre de 1983, amb l'abstenció de la Coalición Popular i els vots favorables de comunistes i socialistes, les Corts valencianes aprovaven la llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, un text polèmic des del començament, amb una aplicació quasi nul·la fora de l'escola i amb fortes reticències, també, dins les aules.

Josep Orts

Des de l'aprovació de la Llei d'Ús i Ensenyament —novembre del 83—, cada cert temps, la premsa del País Valencià destaca d'una manera alarmant les reaccions que es produeixen entre la població valenciana contra el procés d'extensió social de la llengua. En concret, en l'àmbit educatiu —únic fins ara on les institucions estan intentant aplicar els manaments legals— cada dos per tres s'organitzen campanyes de premsa en les tres capitals del país contra l'aplicació de la llei; campanyes, no cal dir-ho, ben organitzades i instrumentalitzades. Primer fou contra l'obligatorietat de l'ensenyament *de la llengua*, en acabant, contra l'ensenyament *en la llengua*, demà contra...

Aquestes reaccions eren impensables fa uns anys, quan la reivindicació lingüística formava part de tots els programes polítics dels partits democràtics. Ara, però, tot és possible. I no passa res. Socialistes que incompleixen la llei, alcaldes, com el de Castelló o el de València, que es riuen del tema. Partits que fan servir l'idioma per demanar-nos el vot: *Pel bon camí* i que, en acabant, amenacen els seus regidors, com ara a Meliana, d'obrir-los un expedient disciplinari per fer de valedors dels pares que volen un ensenyament en valencià per als seus fills.

Protestes Instrumentalitzades

A Alacant, l'any passat, la dreta organitzava una forta campanya contra l'ensenyament obligatori de la

llengua. Al darrere, hi havia els interessos de l'escola privada més reaccionària i les mobilitzacions contra la política educativa dels socialistes. La llengua era una bona excusa per armar-la. El 16 de maig, en manifestació que tancava campanya, les cridòries més visceral·s eren: «A la mierda el valenciano, me mola el castellano». «A la bi, a la ba, el valenciano

no vale nã». «Somos espanoles, no valencianos».

A Benifaió (la Ribera Baixa), un grup de pares s'oposava, als inicis del curs passat, al fet que l'ensenyament fos *en valencià* al col·legi Trullas. El partit anticatalanista Unión Valenciana apareixia com a controlador final de tota la maniobra.

Darrerament, ha estat la Plana. Davant les iniciatives de molts col·legis a fer ensenyament «en valencià»,

hi ha hagut fortes reaccions que han trobat altaveu en la premsa conservadora; una premsa, no cal dir-ho, que mai no s'ha preocupat d'explicar els drets lingüístics dels ciutadans ni, encara com, d'incorporar a les seues pàgines el català. Com si el català només servís per fer escola. Com el llatí. També serveix per informar els que ja han deixat de ser xiquets. I per informar bé, és clar.

El mateix alcalde de Castelló, Antonio Tirado, no s'ha estat de demanar un informe als serveis jurídics de l'ajuntament per contradir una llei de rang superior, com és la LUEV, redactada pel seu mateix partit. Antonio Tirado exigeix la «voluntarietat» de l'ensenyament de la llengua. Com la dreta més dura. Amb el mateix tractament que la «llengua estrangera». Per això, no li fa res, tampoc, enviar a casa els professors que paga la Conselleria per fer classes de llengua als funcionaris de l'Ajuntament, «porque eso no hace ninguna falta». O declarar, la nit de les eleccions que, «como se ha demostrado, eso del nacionalismo es una cuestión del siglo pasado».

Meliana no és una anècdota

I ara, quan segons la Conselleria d'Educació ja són 10.000 els alumnes que reben l'ensenyament «en valencià» (entre EGB, BUP i FP), el conflicte ha esclatat a Meliana, població de l'Horta Nord, prop de València. Com sempre, al davant i al darrere, interessos més que grisos.

Meliana és un municipi de vora 10.000 habitants, més del 60 per cent dels quals utilitzen habitualment el català, com a llengua de relació. El poble compta amb tres centres d'EGB: un col·legi públic amb dues línies d'escolarització «en castellà» (Crist de la Providència), un centre privat (ara subvencionat, per l'aplicació de la LODE) igualment amb dues línies «en castellà» i, finalment, el Col·legi Pius XII amb una línia d'ensenyament «en castellà» i una altra «en valencià».

La decisió d'encetar una línia d'«escolarització en valencià» arran·ca de l'any 84, en què un grup de pares, la direcció del col·legi, la majoria del claustre de professors i l'ajuntament, ho sol·licitaren a l'administració. Una vegada aprovat el projecte per banda de la Conselleria, alguns dels mestres que s'hi havien oposat comencen a mobilitzar-se'n en contra. Entre els «contra» destaca, des

IKONO

Dalt, a l'esquerra, col·legi Pius XII, de Meliana, on es pretén aplicar la línia en valencià. A la dreta, alumnes del centre. Baix, entrada al col·legi «Crist de la Providència».

IKONO

d'un principi, Amalia Perea, militant de la pedagogia més reaccionària, i Jesús Pérez, mestre també de l'antiga escola, d'aquells que encara conserven la vareta de palmera, ATS i soci d'altres negocis.

Aquest s'hi oposa perquè ell té al col·legi en qüestió la plaça en propietat i, com que no pensa reciclar-se, doncs... Amalia, per la seua banda, més política militant, convoca els pares dels seus alumnes a dues reunions, en una mateixa setmana, per «informar-los» que, si no es belluguen, els seus fills es poden quedar sense escola l'any que ve perquè volen suprimir la línia en castellà.

Tot açò s'esdevé en plena època d'eleccions al Consell Escolar, al qual la tal Amalia es presenta en qualitat de mare d'alumne, en la candidatura oposada a l'A.P.A., que defensa la línia d'escolarització «en valencià». «Contra los catalanes», votaven alguns immigrants clarament (des)informatos.

Els interessos particulars i el rebuig a qualsevol canvi en el model pedagògic del centre fan que l'ensenyament «en valencià» siga utilitzat per banda de certs mestres i també de certs polítics, als quals no els importa ni gens ni miqueta l'idioma ni l'educació.

El problema, que havia estat soterrat durant alguns mesos, ha tornat a emergir ara amb molta força. Atesa la disminució de la natalitat i, per tant, de la matrícula escolar, l'administració decideix de reduir progressivament una de les cinc línies d'escolarització en castellà que hi ha a la localitat. Aquesta reducció, confirmada en

la circular dels Serveis Territorials de la Conselleria, de l'1 de juliol, es decideix portar-la a efecte en el centre Pius XII, per ser el d'instal·lacions més antigues i per la seua qualitat de centre auxiliar del Crist de la Providència.

Segons aquesta reducció, qualsevol veí que vulga escolaritzar el seu fill en castellà té dues opcions: el Crist de la Providència, dues línies; i el col·legi privat subvencionat, també dues línies. Tanmateix, qui vulga escolaritzar el seu fill en valencià, només té una opció, el Pius XII.

Però sembla que ja no valen les raons. Un grup de pares, perfectament allionats, ja no s'avenen a res. No saben ja per què protesten, però protesten perquè els «molesten els del valencià». «Nosotros a fin de cuentas, ya somos más», diuen convençuts, els més ingenus.

La troca acaba d'enroscar-se quan alguns militants del PSOE local, al front dels quals hi ha el secretari local de l'Agrupació i regidor en l'Ajuntament, Serafín Camacho, de destacada militància antivalenciana, atien el foc.

Aquest regidor s'havia presentat a les eleccions del Consell Escolar, junt amb Amalia Perea, «porque eso de la línea en valenciano es un nido de la UPV, y hay que cortarlo», mentre el regidor d'Educació, també del PSOE, Frederic Molins, més tolerant i obert, havia treballat perquè fos possible a Meliana l'ensenyament en valencià.

Entre unes coses i altres, un nombrós grup de pares d'alumnes, en el qual destacaven militants socialistes i

comunistes més o menys enganyats, omplien el Saló d'Actes de l'Ajuntament i demanaven la dimissió del regidor d'Educació, la qual cosa ja havia fet anteriorment el mateix Serafín Camacho, company seu de partit, en una reunió de l'executiva local.

L'enfrontament entre les dues tendències del PSOE ve, doncs, a acabar de reblir un got a punt de vessar. «No me hacen ninguna falta los nacionalistas», diu Camacho de Molins i el seu company Raga, tinent d'alcalde. «Yo y doce escobas, nos bastamos para sacar mayoría absoluta». A l'Ajuntament, hi ha tretze regidors.

Cal remarcar que la gestió del regidor d'Educació, que ja porta set anys en el càrrec, és valorada com a positiva per la immensa majoria del poble, fins i tot per la mateixa UPV, tot i que aquest grup assenyala que «si els ajuntaments mampreguessen unes campanyes de divulgació de la LUEV i organitzassen campanyes de conscienciació de l'ús de l'idioma, afers com aquests es podrien evitar. De totes maneres —continuen— la gestió de Molins pot considerar-se positiva. I així s'ha de reconèixer».

Tots esperen el setembre, quan, en reobrir-se el curs, els pares que s'oposen a la línia en valencià han amenaçat d'ocupar el col·legi Pius XII perquè es neguen a dur els fills a l'altre. ¿Per què? Fora de qualsevol lògica, volen dur els fills, a escolaritzar-se en castellà, allà on han assignat els de la línia *en valencià*.

Mentrestant, ¿algú ha protestat perquè hi ha quatre línies en castellà, i només una en valencià. □

Restaurant

Casa

LA ABUELA

Reina, 17 - Telèfon 227 05 25

(Tancat diumenges)

XÀTIVA (València)